

Naam voorstel Nummer SGR-65	Initiatiefvoorstel van het lid Harpe (GL) over onafhankelijk onderzoek handhavingstraject Thermphos	
Betreft vergadering	Commissie REW	5 september 2014
	Provinciale Staten	26 september 2014
Te verzenden aan	Statenbreed	
Verzenddatum	28 augustus 2014	
Adviseur	Simon de Visser 0118 – 63 1594 s.de.visser@zeeland.nl	
Commissiegriffier	Alma van Wallenburg / 0118 – 63 1265 / ac.v.wallenburg@zeeland.nl	
Inhoudelijk ambtenaar		
Verantwoordelijk bestuurder	L. Harpe (GL)	

Inhoudelijk	
Aanleiding	Initiatiefvoorstel van GL over onafhankelijk onderzoek naar handhavingstraject Thermphos
Bevoegdheid	PS
Wat stelt fractie GL voor?	PS geven opdracht tot een onafhankelijk bestuursrechtelijk onderzoek naar de procedure zoals die door GS is gevolgd in en m.b.t. het handhavingstraject Thermphos. Het onderzoek kan worden uitgevoerd door een of twee hoogleraren gespecialiseerd op het gebied van staats- en bestuursrecht. In het initiatiefvoorstel formuleert GL een aantal hoofdvragen. PS kunnen nadere onderzoeksvragen formuleren. Het onafhankelijk onderzoek moet uiterlijk in december 2014 zijn afgerond. Er wordt gerapporteerd aan PS.
Argumenten	De GroenLinks fractie heeft veel vragen over de procedure die het college heeft gevolgd ten aanzien van het handhavingstraject en de geheime informatiestroom naar de Staten. De antwoorden op deze vragen in deze zeer complexe materie moeten in een gedegen wetenschappelijk onderbouwd document worden gegeven. Alleen aan de hand van dit document heeft naar de mening van de GroenLinks fractie een openbare discussie in Provinciale Staten over de 'do's' en 'don'ts' zin. Daarna kunnen conclusies getrokken worden.
Doelen en effecten	Antwoorden krijgen op de vragen ten aanzien van het handhavingstraject Thermphos in een wetenschappelijk onderbouwd document, zodat PS conclusies kunnen trekken over de gevolgde procedure door GS en de geheime informatiestroom.
Uitvoering	Opdracht geven aan Statengriffier om het voorgestelde onderzoek qua facilitering te begeleiden.
Kosten en dekking	Een krediet beschikbaar stellen van €10.000,- t.l.v. statenbudget 2014.

Overige informatie	Dit initiatiefvoorstel heeft een relatie met de toezegging 195 van de heer Van Heukelom in de cte REW dat in september 2014 een openbaar debat over Thermphos op basis van de openbare beschikbare stukken wordt gehouden.
Resultaat commissiebehandeling	

Statenfractie Zeeland

Aan Provinciale Staten van Zeeland
t.a.v. de voorzitter
Abdij 6
4331 BK Middelburg

Middelburg, 22 augustus 2014.

Geachte voorzitter,

Hierbij bied ik u het GroenLinks initiatiefvoorstel aan om te komen tot een **'Onafhankelijk onderzoek handhavingstraject Thermphos'**. Ik verzoek u dit voorstel te bespreken in de commissie Ruimte, Ecologie en Water van 5 september 2014, voorafgaand aan de behandeling in Provinciale Staten op 26 september.

Met vr. groet,

Leen Harpe,
GroenLinks Statenfractie.

Statenfractie Zeeland

Middelburg, 22 augustus 2014

Onderwerp: initiatiefvoorstel onafhankelijk onderzoek handhavingstraject Thermphos

AAN DE PROVINCIALE STATEN VAN ZEELAND

Samenvatting

Curatoren en provincie wilden graag tot een akkoord komen, zodat curatoren (te betalen uit de boedelkosten) konden voldoen aan de saneringsverplichtingen bij Thermphos. In het kort geding dat AIMG had aangespannen, is de indruk ontstaan dat eiseres dit om haar moverende reden wilde voorkomen. Thans blijkt dat curatoren in maart 2013 beroep hebben aangetekend tegen een dwangsombeschikking van het ministerie van EZ. Curatoren blijken daarin opeens een andere opvatting te hebben: *De saneringskosten kunnen niet betaald worden uit de boedelkosten*. Een contradictio in terminis. Het college maakt hier bij brief van 29 juli 2014 voor het eerst melding van. Waarom zijn de Staten daarover niet geïnformeerd en is er afstemming geweest met EZ? Heeft het college in juridische zin wel de juiste weg bewandeld? Gepleit wordt voor een onafhankelijk bestuursrechtelijk onderzoek.

Voorstel

De procedure met betrekking tot het saneren van de situatie bij Thermphos heeft zich nagenoeg geheel voltrokken in beslotenheid. Het college heeft daartoe meerdere geheimhoudingen opgelegd. De geheimhoudingen werden deels 'doorbroken' door het vonnis in kort geding d.d. 17 juni 2014 van de rechtbank Zeeland-West-Brabant - in de zaak AIMG tegen de curatoren en de provincie Zeeland - en publicaties in de regionale media. In r.o. 2.6 van het genoemde vonnis is het standpunt van curatoren verwoord over de boedelschuld: "de curatoren menen dat er voor beide standpunten wel argumenten aanwezig zijn." Partijen hebben, aldus het vonnis, besloten deze discussie voor te leggen aan de rechtbank Zeeland-West-Brabant met het verzoek om hierover een prejudiciële vraag te stellen aan de Hoge Raad. Hangende deze procedure hebben de curatoren, ZSP en de provincie begin maart 2014 afspraken gemaakt voor een te treffen regeling ter zake de sanering van het industrieterrein (...). Voor het overige wordt verwezen naar het vonnis van 17 juni jl.

Dan volgt de brief van het college d.d. 29 juli 2014 kenmerk 14011953, met daarin "een korte openbare update" wegens belangrijke ontwikkelingen die recent hebben plaatsgevonden. Dat betreft met name de uitspraak van de Raad van State d.d. 23 juli 2014 in de zaak 'De Groot / Waterschap Hunze en Aa's. De Raad van State oordeelt hierin dat milieukosten boedelkosten zijn. De Raad doet diezelfde dag ook uitspraak in de zaak die de curatoren tegen het ministerie van EZ hebben aangespannen. Verrassend is dan in de uitspraak te moeten lezen dat curatoren van mening zijn dat o.a. "de verplichting tot naleving van een Kernenergiewetvergunning geen verplichting van

de boedel is.” Dat is temeer opmerkelijk omdat curatoren in de kortgeding zaak nog een neutrale positie innamen. De indruk is daardoor ontstaan dat curatoren op twee paarden hebben gewed. Een uitspraak van de Raad van State zou de overeenkomst hebben kunnen blokkeren.

Een ander opmerkelijk feit is dat steller dezes onbekend was met het gegeven dat het ministerie van EZ in maart 2013 een dwangsom heeft opgelegd aan curatoren, waartegen beroep bij de Raad van State is ingesteld. Heeft het college overwogen om in of na overleg met het ministerie dezelfde maatregel te treffen? Door eerst nu dwangsommen op te leggen is (letterlijk) kostbare tijd verloren gegaan. Immers, tegen de door het college recentelijk opgelegde dwangsommen kan bezwaar / beroep worden aangetekend. Lag het niet voor de hand om gelijktijdig met het ministerie dezelfde maatregelen te treffen? Waarom worden de Staten eerst per brief van 29 juli jl. hiervan op de hoogte gesteld?

De vraag is wat het doel was van de overeenkomst die de voorzieningenrechter verboden heeft te tekenen? Dit afgezet tegen de procedure die curatoren hadden aangespannen tegen het ministerie van EZ. De uitspraak van de hoogste bestuursrechter had die overeenkomst - hoe dan ook - kunnen overrulen.

Kortom, veel vragen over de procedure die het college heeft gevolgd ten aanzien van het handhavingstraject en de geheime informatiestroom naar de Staten. Deze laten zich vertalen in een aantal hoofdvragen:

- In welke mate was er samenwerking / afstemming tussen het ministerie van EZ en het college van GS over hetzelfde bedrijf?
- Waarom zijn de dwangsommen niet gelijktijdig met die van het ministerie opgelegd?
- Heeft de provincie het juiste juridische instrumentarium ingezet?
- Welke financiële gevolgen zijn er, nu de dwangsommen een jaar later dan die van het ministerie van EZ worden opgelegd?
- Moet de sanering in opdracht van EZ niet gelijktijdig verlopen met die van de provincie? Is er afstemming gewenst / noodzakelijk?
- Was het college op de hoogte van het beroep, ingesteld door curatoren tegen het ministerie van EZ (geen verplichting van de boedel) en de mogelijke gevolgen daarvan?
- Zijn de Staten destijds over het beroep inhoudelijk geïnformeerd?
- Heeft het college destijds overwogen welke gevolgen dit zou kunnen hebben voor de overeenkomst en waarom wordt die overeenkomst nu niet uitgevoerd in plaats van dwangsommen? Er was immers sprake van een consensueel (wettig) contract met curatoren.
- In welke mate hebben de opgelegde geheimhoudingen bijgedragen dan wel afgedaan aan de zaak en is van dit instrument terecht gebruik gemaakt?

Een openbare discussie in Provinciale Staten over de ‘do’s and don’ts’ heeft naar de mening van de GroenLinks Statenfractie alleen zin, als er een gedegen wetenschappelijk onderbouwd document aan ten grondslag ligt. De materie is immers zeer complex. Op basis daarvan kunnen de Staten de discussie voeren en conclusies trekken. Het voorstel is een onafhankelijk bestuursrechtelijk onderzoek te laten doen in opdracht van de Staten. Hiertoe zouden een of twee hoogleraren kunnen worden uitgenodigd, gespecialiseerd op het gebied van staats- en bestuursrecht. Naast de hiervoor gestelde vragen kunnen door de Staten uiteraard nadere onderzoeksvragen worden geformuleerd aan de hand van een naar verwachting uit te brengen discussiestuk van het college. Het onderzoek moet uiterlijk in december van dit jaar zijn afgerond.

Ik stel u voor overeenkomstig bijgaand ontwerpbesluit te besluiten.

Ontwerpbesluit

Provinciale Staten van Zeeland,

in vergadering bijeen op 26 september 2014,

gelezen het initiatiefvoorstel 'onafhankelijk onderzoek handhavingstraject Thermphos',

BESLUITEN:

1. In te stemmen met een onafhankelijke onderzoekscommissie bestaande uit één of twee hoogleraren staats- en bestuursrecht, nader in te vullen door het presidium.
2. In te stemmen met de onderzoeksvragen zoals geformuleerd in het voorstel en mogelijk nader aan te vullen door de Staten.
3. Het onderzoek uiterlijk in december 2014 af te ronden en te rapporteren aan Provinciale Staten.
4. De Statengriffier opdracht te geven dit onderzoek qua facilitering te begeleiden.
5. Hiertoe voorshands een krediet beschikbaar te stellen van € 10.000,00 en dit ten laste te brengen van het statenbudget 2014.